

M A J 2 0 1 8

**PRZYSTANEK
HISTORIA**
Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki

- WYSTAWY
- KLUB „GROTA”
- LEKCJE Z HISTORII NAJNOWSZEJ
 - SPOTKANIA Z KSIĄŻKĄ
 - CZYTELNIĄ I KSIĘGARNIA
 - KONFERENCJE
 - WYKŁADY
 - WARSZTATY

WYSTAWANR1 ▶ **13 kwietnia – 8 maja**

Wystawa **Ukradzione dzieciństwo** przygotowana przez Oddział IPN w Warszawie. Ekspozycja ukazuje życie dzieci od okresu międzywojennego do zakończenia II wojny światowej. We wrześniu 1939 r. ich świat przestał istnieć – zastąpiły go groza, bezprzykładne okrucieństwo, codzienne świadectwo śmierci. Polityka terroru prowadzona przez obu okupantów brutalnie przerwała ich dzieciństwo i pozostawiła w ich psychice ogromną traumę, które nie trwała dalej ich życiu nawet po zakończeniu wojny.

.....

WYSTAWANR2 ▶ **11-19 maja**

Krajowa Wystawa Filatelistyczna **100 eksponatów na 100-lecie Niepodległości** przygotowana przez Okręg Warszawski Polskiego Związku Filatelistów oraz Klub Zainteresowań PZF Varsaviana. Wystawa prezentuje eksponaty o różnej tematyce, w tym wojskowe i związane z początkiem państwowości po uzyskaniu Niepodległości. Wernisaż odbędzie się 11 maja o godz. 15.00.

.....

SPOTKANIE NR1 ▶ **7 maja (poniedziałek), godz. 17.00**

PRL w komedii, komedia w PRL-u – wykład prof. Piotra Zwierzchowskiego, historyka i filmoznawcy, z cyklu **Z kamerą po PRL-u. Oblicza polskiego kina powojennego**.
Szczegółowe informacje: slawomir.stepien@ipn.gov.pl.

.....

SPOTKANIE NR2 ▶ **8 maja (wtorek), godz. 9.00**

Konferencja popularnonaukowa **Wojna i okupacja w oczach dzieci 1939–1945** przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie.
W spotkaniu wezmą udział historycy–badacze powojennych losów dzieci pod okupacją niemiecką i sowiecką, świadkowie historii oraz drugie pokolenie dotknięte traumą związaną z okupacyjnymi doświadczeniami ich rodziców.
Konferencja towarzyszy wystawie **Ukradzione dzieciństwo**.

.....

SPOTKANIE NR3 ▶ **10 maja (czwartek), godz. 17.30**

Spotkanie z cyklu **Polskie drogi do niepodległości** – pokaz filmu Romualda Dobrzyńskiego **Gdy nad Anną gorzało niebo**.
Prowadzenie: Jędrzej Lipski.
Gdy nad Anną gorzało niebo to fabularyzowany film dokumentalny o historii powstań śląskich. Przedstawiono w nim m.in. defiladę wojsk pruskich, dokumenty plebiscytowe, ulotki, plakaty i fotografie z okresu plebiscytu i powstań śląskich.

.....

SPOTKANIE NR4 ▶ **11 maja (piątek), godz. 15.00**

Otwarcie Krajowej Wystawy Filatelistycznej **100 eksponatów na 100-lecie Niepodległości**. W trakcie wernisażu czynne będzie stoisko pocztowe z kartkami okolicznościowymi i specjalnym datownikiem.

.....

SPOTKANIE NR5 ▶ **12 maja (sobota), godz. 11.00**

Zajęcia dla dzieci z cyklu **Rodzinną sobota. Podróż do niepodległości**.
Majowa **Rodzinną sobota** poświęcona będzie „walce bez walki” – różnym formom oporu wobec zaborców. Opowiemy o wozie Drzymały, dzieciach z Wrześni, poetach, artystach i innych osobach, dzięki którym Polacy nie stracili swojej tożsamości.
Zapraszamy dzieci w wieku 6-9 lat wraz z rodzicami.
Obowiązują zapisy: magdalena.bogdan@ipn.gov.pl

.....

SPOTKANIE NR6 ▶ **14 maja (poniedziałek), godz. 16.30**

Panel dyskusyjny poświęcony Szmulowi Zygielbojmowi.
Szczegółowe informacje: tomasz.domanski@ipn.gov.pl.

.....

SPOTKANIE NR7 ▶ **15 maja (wtorek), godz. 17.30**

Prezentacja projektu **Misja Syberia**. Spotkanie z udziałem Prezesa IPN dr. Jarosława Szarka, koordynatorów projektu: Raminty Kéželytė i Arnoldasa Fokasa oraz Artūrasa Valionisa, radcy Ambasady Litewskiej w Warszawie, poprowadzi Adam Hlebowicz, dyrektor BEN.
Misja Syberia to dwutygodniowa ekspedycja młodych ludzi do odległych miejscowości na Syberii, gdzie mieszkali zesłani Litwini. Uczestnicy ekspedycji idą ich szlakami, odnajdują i porządkują ich groby, spotykają

się z pozostałymi na Syberii ich potomkami. W ten sposób poznają wciąż żywą historię swoich przodków, przywracając jednocześnie pamięć o zesłańcach Sybiru. Jest to jedna z najbardziej udanych inicjatyw młodzieżowych na Litwie, która kształtuje postawę obywatelską oraz rozwija świadomość historyczną wśród młodzieży na Litwie.

SPOTKANIE NR 8

► 18 maja (piątek), godz. 10.00

Otwarty pokaz nowej animacji komiksu z serii **Wojenna Odyseja Antka Srebrnego** – tym razem **Bitwa pod Monte Cassino**. Pokażemy także pierwszą animację z tego cyklu czyli **Obronę Grodna**. Pracownicy OBEN IPN w Warszawie przeprowadzą warsztaty dla uczniów z wykorzystaniem tych animacji oraz samych komiksów.

SPOTKANIE NR 9

► 19 maja (sobota), godz. 19.00

Podróż do niepodległości – Noc Muzeów w Przystanku Historia. Przystanek Historia jak co roku bierze udział w Europejskiej Nocy Muzeów. Tegoroczna edycja poświęcona będzie walce o niepodległość i suwerenność Polski w XX wieku. Unikatowe pamiątki przeszłości będzie można zobaczyć na Krajowej Wystawie Filatelistycznej **100 eksponatów na 100-lecie Niepodległości**. Autorzy wystawy opowiedzą też m.in. o korespondencji Wojska Polskiego w 1918 r. oraz informacji jako wyzwaniu dla służb specjalnych. Działalność służb specjalnych – zarówno w II Rzeczypospolitej, jak i później – przedstawia szerzej funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W trakcie Nocy Muzeów czynny będzie Pokój zagadek (escape room) poświęcony Żołnierzom Wyklętym. Wiedzę o podziemiu niepodległościowym będzie można pogłębić na stoiskach Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN – pracownicy BPiI przedstawią aplikację umożliwiającą wirtualne zwiedzanie „Łączki”.

SPOTKANIE NR 10

► 22 maja (wtorek), godz. 17.30

Spotkanie z cyklu **Bohaterowie zapomniani, niezłomni, niepodlegli** – pokaz filmu Grażyny Czerwińskiej **Poświęcając życie prawdzie**. Gościem Jędrzeja Lipskiego będzie prof. Wojciech Materski. Film przedstawia historię 12 specjalistów medycyny sądowej – członków powołanej przez Niemców Międzynarodowej Komisji

Lekarskiej do zbadania mordu w Katyniu. Pochodzili z krajów zależnych od Rzeszy oraz z neutralnej Szwajcarii. W kwietniu 1943 r. mieli dokonać sekcji zwłok polskich oficerów i ustalić czas popełnienia zbrodni. Wszyscy złożyli podpisy pod dokumentem obwiniającym ZSRR o dokonanie tej zbrodni.

Po wojnie, mimo szykan, członkowie Komisji nie wyparli się swoich oświadczeń. Tylko dwóch, profesor Hajek z Czech i profesor Markow z Bułgarii, pod groźbą kary śmierci zostało zmuszonych przez komunistów do odwołania swoich podpisów. Dla pozostałej dziesiątki ta decyzja miała dramatyczny wpływ na ich losy: tajemnicze zgony i morderstwa, więzienie, konieczność emigracji, naciski własnych rządów na nieujawnianie prawdy o zbrodni katyńskiej.

SPOTKANIE NR 11

► 23 maja (środa), godz. 17.30

Dyskusja z cyklu **Tajemnice wywiadu**. O służbach specjalnych III RP rozmawiać będą: Piotr Wojciechowski, dr hab. Sławomir Cenckiewicz oraz dr Rafał Leśkiewicz. Prowadzenie: Witold Gadowski, dziennikarz śledczy. **Tajemnice wywiadu** to kolejna edycja niezwykle popularnego programu, który prezentuje dzieje polskiego wywiadu i kontrwywiadu w XX wieku. Spotkania z udziałem zaproszonych znawców historii, struktur i technik operacyjnych tajnych służb prowadzi Witold Gadowski, korespondent wojenny. Współorganizatorem cyklu jest Oddział IPN w Szczecinie.

SPOTKANIE NR 12

► 24 maja (czwartek), godz. 17.30

Kościół w II Rzeczypospolitej – spotkanie z cyklu **Od niepodległości do niepodległości**. Gośćmi prof. Jana Żaryna będą: dr Tadeusz Krawczak oraz dr hab. Paweł Skibiński. Od niepodległości do niepodległości to cykl dyskusji z udziałem zaproszonych historyków i publicystów poświęcony różnym aspektom odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 r.: trwającej 123 lata walce z zaborcami, koncepcjach i orientacjach politycznych w trakcie I wojny światowej, a także o długim i trudnym procesie kształtowania państwowości i „sklejania” trzech zaborów. Spotkania prowadzi prof. dr hab. Jan Żaryn – historyk, wykładowca UKSW, senator RP.

► 25 maja (piątek), godz. 10.00

Prezentacja edukacyjnego filmu animowanego **Co by było, gdyby zwierzęta mówiły? Baśka Murmańska**. Film jest autorską propozycją Przystanku Historia.
Uwaga: spotkanie zamknięte dla publiczności, wstęp wyłącznie dla zaproszonych gości.

► 28 maja (poniedziałek), godz. 9.00

8. Festiwal Komiksów Historycznych. W programie: wręczenie nagród zwycięzcom konkursu plastycznego **Epizody z najnowszej historii Polski w komiksie**, warsztaty, spotkania z rysownikami, scenarzystami i wydawcami komiksów.

► 29 maja (wtorek), godz. 17.30

Kadry marszałka Piłsudskiego. Ujęcia znane i nieznane – spotkanie z cyklu **Historia ze zdjęciem**. Gośćmi Adama Hlebowicza będą dr Jerzy Kirszak i dr hab. Marek Gałęzowski.
Historia ze zdjęciem to seria dyskusji, dla których punktem wyjścia są fotografie związane z głośnymi wydarzeniami i postaciami historycznymi. Opowiadamy, co historyk może wyczytać z rodzinnego albumu, wyjaśniamy, dlaczego niektórzy ludzie znikali ze zdjęć i przedstawiamy zasady fotografii wojennej.

► 30 maja (środa), godz. 17.00

Spotkanie filmowe Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grotą” – pokaz filmu **Misja Retingera** z cyklu **Z archiwum IPN**. Komentarz historyczny wygłosi dr Władysław Bułhak.
Prowadzenie: dr Przemysław Gasztold.
O Józefie Hieronimie Retingerze niektórzy historycy mówią „postać kontrowersyjna”, inni – „zdrajca”. Pochodził ze znanej rodziny prawniczej. Klient jego ojca, Władysław Zamoyski, wprowadził Retingera w środowiska elity - jego opiekunem w Anglii został Józef Conrad, a w Meksyku prezydent tego kraju. W Polsce zaprzyjaźnił się z gen. Władysławem Sikorskim i współpracował z nim po wojnie obronnej 1939 r. Po kapitulacji Francji skontaktował Sikorskiego z Churchillem. W miarę postępu działań wojennych stało się jasne, że Polska padnie łupem ZSRR. Retinger wystąpił z pomysłem oddania Sowiecom ziem

wschodnich, a w zamian wyjednania gwarancji niepodległości. Zyskał poparcie Anglików dla tego pomysłu i w tajemnicy przed polskim kierownictwem wojskowym w Anglii skoczył na spadochronie do kraju. Jednak jego misja nie uszła uwagi polskiego wywiadu i w ślad za Retingerem poszła do kraju instrukcja „Powstrzymać albo zlikwidować”...

Przystanek Historia
Centrum Edukacyjne IPN
im. Janusza Kurtyki

ul. Marszałkowska 21/25
00-628 Warszawa
tel. 22 576 30 04
www.przystanekhistoria.ipn.gov.pl
www.facebook.com/przystanek.historia

zapraszamy
poniedziałek – piątek 9:00 – 20:00
sobota 9:00 – 14:00

biblioteka/czytelnia
poniedziałek – piątek 9:00 – 18:00

księgarnia
poniedziałek – piątek 10:00 – 19:00